

Ettepanekud kava koostamiseks

Ettepaneku esitaja	Ettepanek-kommentaar	RMK vastus
Andres Olesk	Rumalus on teha raiet liiga hilja, kui kuusk sobib ainult küttepuuks. Siin on terviserajad ja turvalisus peaks olema oluline. Tähtis, et jääks visuaalselt okei. See mets ei ole klassikalise aegjarkse raie jaoks sobilik, sest on liiga viljakas.	Oleme alale plaaninud aegjarkse raie, mille käigus eemaldame alla jäänud puud ning osa suurtest puudest, et luua noortele puudele kasvamiseks vajalikud tingimused. Peame eemaldama haiged ja ohtlikud puud ning osa männipuudest, et tagada noortele puudele piisavalt valgust ning vähendada vanade puude juurkonkurentsi mõju.
Kadri Pilm	Elanikud tahaksid, et metsa ilme säiliks, me ei soovi lageraiet. Tahame, et mets jääks metsa moodi, tahame metsas jalutada.	Oleme alale plaaninud aegjarkse raie, mille käigus eemaldame alla jäänud puud ning osa suurtest puudest. Osadest männipuud peame raiuma, et tagada noortele puudele piisavalt valgust ning vähendada vanade puude juurkonkurentsi mõju. Töid oleme plaaninud ligi 17% raieküpse metsa alale.
Aivar Uiibo	Meie seisukohalt on tähtis visuaalne tulemus. Peab säilima tee äärde puhverriba. Männid võiks alles jätta.	Oleme alale plaaninud aegjarkse raie, mille käigus eemaldame alla jäänud puud ning osa suurtest puudest, et luua tingimused noortele puudele. Osad männipuud peame siiki raiuma, et tagada noortele puudele piisavalt valgust ning vähendada vanade puude juurkonkurentsi mõju. Oleme töid kavandades arvestanud visuaalse tulemusega. Parkla äärde ei plaani sel kümnendil metsatöid.
Aivar Uiibo	Soovime, et jääks linnasisese pargi mulje.	Oleme alale plaaninud aegjarkse raie, mis on sobilik terviseradade äärde. Liikide säilimiseks jätame kasvama puud ja loome tingimused uute noore metsa liikide tekkeks.
Hindrek Mõts	Turbatootmine ei soovi kogukonnaga konflikti müra ja tolmu tõttu. Lisaks oleme huvitatud, et kraavid ei kasvaks kinni.	Turbarabaga piirneval alal raieid ei plaani. Raieid selles piirkonnas võib mõjutada metsa tervislik seisund.
Andres Olesk	Sellel ala võiks kasutada erinevaid lahendusi – erinevaid raieliike	Oleme planeerinud vaid aegjarkseid raieid ja kavandame metsa uuendamist männi istutamisega pärast esimest raiejärku.
08.02.2023 kohtumisel osalenute seisukoht	Kohalviibinud leiavad, et oksad tuleks kokku koguda.	Okste kogumist saab teha kohtades, kus kasutatava metsatehnikaga saab seda teha. Püüame koguda oksad kokku ja välja vedada.

08.02.2023 kohtumisel osalenute seisukoht	Arutlusel leitakse, et turbamaardla ja linna vahelises metsas võib harvendada.	Raieid ei plaanita, kui metsa tervislik seisund seda ei vaja.
R	Palun ärge tehke lageraiet ning jätke Riiska-Tõrviku mets parkmetsaks. Teostage vajadusel ainult hooldusraiet ja harvendusraiet ning puhastage metsaalune võsast.	Ei saa arvestada, sest ettepaneku esitaja pole avaldanud oma nime.
R	Majandage Riiska-Tõrviku metsa püsimeetsana, st valikraiega, rakendades püsimeetsa majandamise põhimõtteid.	Ei saa arvestada, sest ettepaneku esitaja pole avaldanud oma nime.
R	Linna ümbrusse tuleks jätta siiski alles metsa, niigi on Tõrva ümbruses viimasel ajal päris palju lageraiet tehtud. Linnas ja linna ümbruses asuvad metsad tuleks kohaliku kaitse alla võtta või vähemalt üldplaneeringuga kaitsta. Lugupeetud Tõrva Vallavalitsus - palun seiske lageraietele Tõrva linna ümbruses vastu ning kaitske Tõrva metsi!	Ei saa arvestada, sest ettepaneku esitaja pole avaldanud oma nime.
Margit Berg-Jürgens	Kinnistul Aakre metskond 15 (20302:003:1712) asub vääriselupaik VEP209886, teen ettepaneku teostada kogu kinnistul vääriselupaikade inventuur. Leian, et alal on suur tõenäosus leida ohustatud või ohualteid liike, kes võivad raie korral hävineda.	Alal on inventeeritud vääriselupaik eraldisel 3 ja potentsiaalsed vääriselupaigad eraldistel 7 ja 8. Potentsiaalsed vääriselupaigad ootavad inventeerimist ja seal me metsatöid ei planeeri.
Margit Berg-Jürgens	Tõrva valla valmivas üldplaneeringus on Aakre metskond 15 märgitud puhke- ja virgestuse maa-alaks. Üldplaneeringu põhimõtte järgi omavad asulates ja asulate ümbruses paiknevad metsad elanikkonna seisukohast nii esteetiliselt kui ka puhkeväärtust. Kõnealust ala läbib matkarada mida kasutavad KEK-i piirkonna elanikud aktiivselt ning mis moodustab tervikliku ala koos Tantsumäe taguse metsaga. Metsa raie vähendab oluliselt selle piirkonna puhkeväärtust. Soovin, et vald arvestaks radade liikumist ning ei lubaks teostada raiet radade äärtes.	Oleme koostanud kava lähtudes piirkonna puhkeväärtusest.

Margit Berg-Jürgens	Õhne jõe kaldal asub mitteametlik lõkkekoht, kus külastusaktiivsus on suur. Teen vallale ettepaneku kaaluda lõkkeplatsi korrastust ning määrata see ametlikuks lõkkekohaks, mille ümbrus väärrib säilitamist.	Radade kasutamiseks on sõlmitud leping MTÜ-ga Tõrva Spordiselts, mille esindaja on Tõrva vallavanem Maido Ruusmann. Oleme ette valmistamas lepingu muudatust, et radade tegelik kulgemine vastaks lepingule ja puhkekoht saaks lepingusse. Metsatööde kava projekti kaardil on uuendatud kaart.
Margit Berg-Jürgens	Soovin, et Tõrva vald ei näeks tiheasustusaladel olevaid metsi majandusmetsadena vaid puhkeväärtust omavate metsadena. Sellistes metsades tuleks näha ette pigem hädavajalikku hooldusraiet metsa väärtuse tõstmiseks ja sanitaarse seisundi parandamiseks.	Metsatööde kava koostamisel arvestame metsa puhkeväärtusega ja planeerime tööd eelkõige lähtudes radade kasutamisest. Kavas ei minda üle radade, mille kasutamise oleme kokku leppinud.
Margit Berg-Jürgens	Osa kinnistust on määratud rangelt kaitstavaks metsaks, soovin teada kelle pesitsus/elukoht on alale määratud ning kuidas on tagatud liigi säilimine ka peale raiet.	Rangelt kaitstavad metsad on potentsiaalsed vääriselupaigad ja vääriselupaigad. Liikide säilimise tagame ala puutumatus säilitamisega.
Margit Berg-Jürgens	Sealne metsaala on puhvriks ja müra/tolmutõke turbatööstuse ja korterelamute vahel. Metsa eemaldamine põhjustaks tolmu- ja mürahäiringuid piirkonna elanikele.	Turbarabaga piirneval alal raieid ei plaani. Raieid selles piirkonnas võib mõjutada metsa tervislik seisund.
Meelis Kärner	Mets peab säilima metsana, mida saab ka päriselt metsaks nimetada, mitte et seal oleksid vaid kännud ja mõned seemnepuud, mille torm maha murrab. Kohalikul elanikul peab metsas ka peale selle majandamist (ja majandamise ajal) hea olema. See konkreetne metsalapp on oluline nii tervisesportlastele, koerajalutajatele, marjul- ja seenelkäijatele ja niisama kulgejatele.	Radade kasutamiseks on sõlmitud leping MTÜ Tõrva Spordiseltsiga. Radade kasutamine jääb endiselt tervisesportlastele. Vana mets vajab uuendamist ja noore metsa kasvamine on kaunis vaatepilt. Nii tagame metsa püsimise põlvest põlve.
Meelis Kärner	Olen nõus, et raiet peab tegema ning metsa majandama. Küll aga jääb mulle arusamatuks selle maalapikese väärtus majandusele. Võimalus on ka raieküpses metsas teha valgusraiet, võtta maha haiged puud, koristada ära mahalangenud ja murdunud puud, puhastada võsa jne. Olen igati poolt, et kui on vaja kraave puhastada vms, siis seda tuleb teha.	Kirjeldatud ala metsatööd on plaanis, et tagada mets ka tulevastele põlvedele. Oleme seni teinud vaid sanitaarraiet, aga metsa uuendamine ja noore metsa kasvatamine on üks ja lahutamatu osa metsatöödest.

Meelis Kärner	Ma ei ole kuidagi nõus lageraiega, mida Tartu-Tõrva trassil sõites tihti näeb. Viimase paari aasta jooksul on Tõrva ümbrusesse tekkinud justkui lahinguväli, kus metsamassiividesse on lõigatud suured augud, kust vastu vaatavad vaid kännud. Lageraie lõhub täielikult praeguse maastikupildi.	Tõrva Riiska-Tõrviku kavas ei ole plaanitud teha lageraie. RMK metsadest üle 30% on range kaitse all ja seal me raietegevust ei tee. Teeäärsete raiete pilt muutub ajas ja mõne aasta pärast oleme harjunud vaatega noorele kasvavale metsale.
Marianne Leppik	Tõrva elanikuna olen lageraie vastu. Samas mõistan, et metsa on vaja hooldada. Ilmselt on olemas võimalus, et Riiska-Tõrviku metsa majandatakse püsimetsana/looduslähedase metsana ning teostakse vaid hädavajalikud tööd, st siis sanitaar- või harvendus/valgusraie. Seda eeskätt olukorras, kus puit ei ole selle metsa puhul RMK jaoks eesmärk omaette. Lisaks sellele on oluline on liigilise mitmekesisuse säilimine, sh eri tüüpi puistu säilitamine.	Oleme alale plaaninud aegjärgse raie, mis on sobilik terviseradade äärde. Liikide säilimiseks jätame kasvama puud ja loome tingimused uute noore metsa liikide tekkeks.
Marianne Leppik	Kas piirkonnas esineb vääriselupaiku? Kui see pole teada, siis tuleks vastav inventuur läbi viia ja tulemusi kogukonnaga jagada. Mida ulatuslikum raie, seda enam see hävitab elu- ja pesitsuspaiku ning tulemusena muudab märgatavalt sealseid looduslikke kooslusi. Tööde planeerimisel peab sellega arvestama.	Alal on inventeeritud vääriselupaigad eraldusel 3 ja potentsiaalsed vääriselupaigad eraldistel 7 ja 8. Potentsiaalsed vääriselupaigad ootavad inventeerimist ja seal me metsatöid ei planeeri.
Marianne Leppik	Antud piirkond on kehtiva üldplaneeringu järgi määratud puhke- ja virgestuse maa-alaks, mis metsa näol kannab kohalike elanike jaoks väga olulist sotsiaalset rolli (sh on oluline osa igapäevaelust, nt sportimine, jalutamine). Lisaks on mets ja seal asuvad terviserajad osa Tõrva visuaalsest identiteedist, mis muudavad piirkonna ka turismi mõttes atraktiivseks.	Oleme kava koostades arvestanud puhkeväärtustega. Radade kasutamine jääb endiselt tervisesportlastele. Vana mets vajab uuendamist ja noore metsa kasvamine on kaunis vaatepilt.

Tiina Saidla	Seetõttu on tähtis, et ka peale raiet jääks sinna pohla- ja mustikavarred, mitte metsamasinate porirööpad; oleks võimalus leida jõulukuusk (ilma autota inimesed kaugemale sõita ei saa) - muide RMK võiks julgelt reklaamida võimalust RMK metsast kuusk osta; oleks erinevas kõrguses puid, et jalutades säiliks metsatunne; võiks Õhne jõe ääres olla paar korralikku lõkkeplatsi.	Jõulukuuse riigimetsast otsimise ja ostmise kohta on iga-aastane kampaania, mis on ka sel aastal tulemas.
--------------	---	---

Kava projekt tutvustuse järel esitatud ettepanekud

Ettepaneku esitaja	Ettepanek-kommentaar	RMK vastus
Kadri Pilm	<p>Selgitan oma vastuväite juurde, et kui raiekava rõhutab, et soovitakse raiuda raieküpset metsa, et tagada järgmisele põlvkonnale samamoodi kasvav, uuenev ja raieküps mets, siis koosolekul tehtud raiekava muudatusettepanek ei lähe kokku selle eesmärgiga.</p> <p>Raiekava toob ka välja, et eesmärgiks on saada kasvama männienamusega mets ja aegjärgse raie puhul jäetakse alles elujõulised männid.</p> <p>Eraldisel 9 on oluliselt nooremad puud, kui metsas tervikuna. Tegemist on servaalaga, mis on laienenud peale põhimassiivi kasvama hakkamist. Seega sellel alal ei ole tegemist vana metsaga, mida on kindlasti vaja raiuda. Teiseks, kui raiekava kohaselt soovitakse säilitada elujõulised suured männid, siis sellel eraldisel on metsa põhimassiiv keskealine kuusk. Seal ei ole kesksealist mändi, mida säilikpuudeks alles jätta.</p> <p>Kui eraldisel 9 raiuda valgustuseks noori alt peale tulevaid lehtpuid, siis see oleks ilmselt eesmärgipärane.</p>	<p>Eraldisel 9 on osa metsast hõrenenud ja lehtpuuvõsa on saanud valgust, et kasvada. Eraldis tervikuna on eripalgeline, aga pindala on liiga väike, et seda tükeldada. Aegjärgse raiega saaksime eemaldada alusmetsas lehtpuu võsa ja jätta alles esinduslikumad puud, mis ei takista noore metsa kasvamist. Aegjärgse raiega jäävad alles osad suured puud, mis ei takista uue tulevikumetsa kasvamist.</p>
Kadri Pilm	Esialgse raiekavaga olen ma nõus.	Suurem osa kohalolnutest soovis eraldise 9 aegjärgset raiet

<p>Marianne Leppik</p>	<p>Aitäh protsessi kaasamast. Kuni 27.03 koosoleku lõpuni oli kõik arusaadav ja mõistetav. Koosoleku lõpp seevastu oli väga ootamatu. Miks on RMK huvi raiuda metsajuppi, mida esialgselt kavas ei olnud ning mida ei käsitletud ka esimesel koosolekul? Argument "et nii on ju ilusam" või et "ongi vähem lehti riisuda" minu meelest lihtsalt ei päde. See on ju mets! Saan aru, et RMK-l on seadusest tulenev kohustus metsa hooldada, ent see lisajupp veel nii küps pole ja seda polnud plaanis ei raiekavva lisada ega maha raiuda. Kahjuks ei kohmanud ma küsida, kui palju kohalviibijatest seal metsas päriselt käib ja kui tihti? Üldiselt, mina Tõrva elanikuna olen selle lisajupi raiumise vastu ja palun protokollilt vastavalt täiendada.</p>	<p>Oleme korraldanud 2 koosolekut, et koguda arvamusi metsatööde osas. 27.03 koosolekul tegi kogukonna liige ettepaneku eraldisel 9 teha raietöid ning suurem osa kohalolnutest oli selle poolt.</p>
<p>MTÜ Roheline Pärnumaa/ Riina Georg ja Päästame Eesti Metsad MTÜ/ Farištamo Eller</p>	<p>Meie ettepanek on kava eelnõus olevate raiete asemel puistu säilitamine püsimeetsana ja puistu hooldustööd lähtuvalt puhkemetsa loodusväärtuste, ökoteenuste ja puhkeväärtuste säilitamise ning parendamise eesmärgil.</p>	<p>Kavas on kirjeldatud tööd, mis on koosolekutel kogukonnaga läbi arutatud ja millega enamik on nõus. Raied on kavandatud selliselt, et võimalikult palju säilitada puhkeväärtust ja võimalikult vähe häiriks looduses liikujaid.</p>

<p>MTÜ Roheline Pärnumaa/ Riina Georg ja Päästame Eesti Metsad MTÜ/ Farištamo Eller</p>	<p>Kodumetsades, puhkemetsades, nn KAH-aladel üle Eesti peab metsamajandamisviis olema püsimeetsandus, sest kodumetsade eesmärk on metsi hoida pidevalt alles ja majandamine KAH-aladel peab olema teistsugune kui palgivarumise eesmärkidel majandatavates majandusmetsades.</p>	<p>Plaanime metsatöid lähtuvalt kogukonna soovist teha raie matkaraja ääres, et eemaldada ohtlikud puud ning luua tingimused vana metsa all uute puude kasvamiseks. Ettepaneku sisu, kas eelistada KAH aladel püsimeetsandust või lageraie majandust, taandub küsimusele, milline peab olema raieala väljanägemine ja kogu muu metsa olukord raiejärgel. Kõigi KAH-alade metsades lähtub RMK oma töid plaanides sellest, et neis metsades oleks püsivalt nii noori, keskealisi kui ka vanemaid puid ja ka metsa, mis jääb raiealast puutumata. Metsa eluringist tulenevalt tuleb selleks, et ka puhkemets oleks püsivalt metsaga kaetud ja temast oleks tänasega samalaadset rõõmu ja kasu inimestele ka tulevikus, teha mõistlikul määral noortele ja keskealistele puudele ruumi, kus neil oleks piisavalt valgust ja toitaineid, mis annaks puudele võimaluse kasvada suurteks ja tugevateks. Mis raieliigi täpse nimetuse all viiakse läbi kohaliku kogukonnaga kokku lepitud, nende poolt heaks kiidetud ja uue metsapõlve kasvatamiseks vajalikud tööd, ei omagi enam tähtsust.</p>
---	---	---